

RAJAVYÖHYKKEESTÄ JA RAJAVYÖHYKKEEN TAKARAJASTA ANNETUN VALTIOEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMINEN**Johdanto**

Valtioneuvoston asetus rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta (653/2005) tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2005. Asetusta on tarkistettu vuonna 2009. Muutos tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Asetuksen 3 §:ssä säädetään siitä, miten rajavyyhykkeen kulku on merkittävä maastossa ja vesialueilla. Asetuksen 4 §:n mukaan rajavyyhykkeen takaraja kulkee asetuksessa mainittujen kiintopisteiden kautta siten kuin se on maastoon merkitty. Takarajan kulkua kuvaamaan käytetyt järvet, joet, purot, tiet, polut ja muut kulkureitit eivät kuulu rajavyyhykkeeseen, ellei asetuksessa niin erikseen säädetä.

Asetuksen 5 § mahdollistaa rajavyyhykkeen merkitsemisen vähäiset muutokset rajavartiolaitoksen asianomaisen hallintoyksikön komentajan päätöksellä. Muutokset ovat mahdollisia, jos kiinteistön käyttötarkoitus tai muu syy huomattavasti vaikeuttaa rajavyyhykkeen riittävää merkitsemistä maastoon asetuksessa lueteltujen kiintopisteiden ja maastokohtien mukaisesti. Edellytyksenä on, ettei rajavyyhyke tällaisen takarajan merkitsemisen johdosta laajene.

Asetuksen voimaantulon jälkeen olosuhteet raja-alueella ovat muuttuneet muun muassa metsäautotieverkon laajentuessa. Lisäksi raja- ja merivartiostot ovat tehneet tietyillä alueilla päätöksiä rajavyyhykkeen takarajan poikkeavasta merkinnästä mainitun 5 §:n nojalla. Mainituista syistä rajavyyhykkeen takarajan kulkua on tarpeen tarkistaa ja rajavyyhykettä kaventaa niillä alueilla, joilla se on rajajärjestyksen ylläpitämiseksi mahdollista.

Muutosehdotusten perustelut

Ehdotetut muutokset koskevat asetuksen 3 §:ä ja 6 §:ä. Asetuksen 3 §:ssä säädetään siitä, miten rajavyyhykkeen kulku on merkittävä maastossa ja vesialueilla. 6 §:ssä ilmaistaan rajavyyhykkeen takarajan kulku karttapisteiden ja maastokohtien kautta.

3 §

Asetuksen sanamuotoa tarkennettaisiin. Keltaisen renkaan materiaalilla ei olisi enää merkitystä. Asetukseen on tarkoitus lisätä merkintätavaksi puomit tiellä ja muilla kulku-urilla. Puomit eivät haittaisi maanomistajien tai maa-alueen haltijoiden liikkumista rajavyyhykeluvan puitteissa. Merkinnän yhteydessä tulisi myös aina olla maininta rajavyyhykkeestä. Jos rajavyyhykkeen takarajalla on useita keltaisia renkaita ilman mitään mainintaa rajavyyhykkeestä, kansalainen voi luulla niitä esimerkiksi retkeilyreitien merkinnöiksi ja sen johdosta tahattomasti mennä luvatta rajavyyhykkeelle.

6 §

1. Kotkan kaupunki ja Haminan kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin noin 1000 metrin levyiseksi ulkomerellä rajapoijun 16/VI ja 10/VI väliseltä osuudelta. Muutoksen tarkoituksena on selkeyttää merirajan rajavyöhykkeen valvontaa ja vähentää lupien myöntämiseen liittyvää hallintoa. Ehdotus helpottaisi lisäksi alueella liikkumista.

2. Virolahden kunta

Rajavyöhykettä kavennettaisiin noin 1000 metrin levyiseksi ulkomerellä rajapoijun 16/VI ja 10/VI väliseltä osuudelta. Muutoksen tarkoituksena on selkeyttää merirajan rajavyöhykkeen valvontaa ja vähentää lupien myöntämiseen liittyvää hallintoa. Ehdotus helpottaisi lisäksi alueella liikkumista.

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Vaalimaan rajanylityspaikan kohdalla (rm I/20). Muutoksen myötä rajaylityspaikkahankkeen yhteydessä rakennettava uusi valtakunnan rajan yli johtava tie sekä nykyinen tie rajattaisiin rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin rajavyöhykkeestä annettujen määräysten valvominen helpottuisi.

3. Miehikkälän kunta

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Letkonkankaan metsäautotien kohdalla (rm I/27-28). Muutoksen myötä rajavyöhyke siirrettäisiin metsästä tienreunaan, jolloin rajavyöhykkeen merkitseminen olisi selkeämpää ja rajavyöhykelupien tarve vähenisi.

5. Lappeenrannan kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Väkeväjärven kohdalla (rm I/34-37) rajaamalla Kotilampi rajavyöhykkeen ulkopuolelle ja siirtämällä takaraja Väkeväntielle. Muutoksen myötä Kotilammen pohjoisrannalla olevat kesämökit, niiden rantavedet ja rantaan johtava tie jäisivät rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin rajavyöhykelupien tarve kesäasukkaiden osalta vähenisi. Rajavyöhykkeen siirtäminen metsästä Väkeväntien reunaan helpottaisi rajavyöhykkeen merkitsemistä.

Rajavyöhykkeen takarajan kulkua tarkistettaisiin siirtämällä takaraja kulkemaan Valkjärven länsirantaa (rm I/55-56)) pitkin. Muutoksella rajattaisiin Valkjärven luoteisrannalla oleva kesämökki rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin rajavyöhykelupien tarve kesäasukkaiden osalta vähenisi.

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua rajamalla viljeltyjä peltoja (rm I/62-64 ja rm I/69) rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin rajavyöhykelupien tarve maanviljelijöiden osalta vähenisi.

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua siirtämällä se metsästä tien ja polun reunaan (rm I/73-76, rm I/82-84 ja rm I/101-103), jolloin rajavyöhykkeen merkitseminen olisi selkeämpää ja rajavyöhykelupien tarve vähenisi.

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Kulman ja Rajaharjun tienristeyksen välillä (rm I/181 ja rm I/182-186), jolloin useita kesämökkejä jäisi rajavyöhykkeen ulkopuolelle. Lisäksi rajavyöhykkeen merkitseminen olisi selkeämpää ja teiden käyttö helpottuisi.

Rajavyöhykkeen takarajan kulkua tarkistettaisiin Rajaharjun tienristeyksen kohdalla (rm I/194) rajaamalla asuttu talo rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin vakituisten asukkaiden rajavyöhykelupien tarve vähenisi.

7. Imatran kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Imatran rajanylityspaikan kohdalla (rm I/218-219). Muutoksen myötä rajanylityspaikan alue ja valtakunnan rajan yli johtava tie rajattaisiin rajavyöhykkeen ulkopuolelle, jolloin rajavyöhykkeestä annettujen määräysten valvominen helpottuisi ja rajavyöhykkeen merkintä selkiytyisi.

9. Rautjärven kunta

Rajavyöhykkeen takarajan kulkua tarkistettaisiin Myllysuon ja Petritsanvaaran välillä (rm II/40, rm II/41, rm II/46-47, rm II/48 ja rm II/50,). Muutoksilla rajattaisiin viljeltyä peltoa rajavyöhykkeen ulkopuolelle ja siirrettäisiin rajavyöhyke teiden ja peltojen reunaan. Muutosten myötä rajavyöhykelupien tarve maanviljelijöiden osalta vähenisi. Ehdotus ei vaadi asetustekstin muutosta, mutta rajavyöhykkeen kulku maastossa muuttuu.

7. Parikkalan kunta

Rajavyöhykkeen takarajan kulkua tarkistettaisiin Petritsanvaaran ja Sinkkosennurkan välillä (rm II/54 ja rm II/58). Muutoksilla rajattaisiin viljeltyä peltoa rajavyöhykkeen ulkopuolelle ja siirrettäisiin rajavyöhyke teiden ja peltojen reunaan. Muutosten myötä rajavyöhykelupien tarve maanviljelijöiden osalta vähenisi ja maanviljelijöiden ja muiden tienkäyttäjien tienkäyttö helpottuisi. Ehdotus ei vaadi asetustekstin muutosta, mutta rajavyöhykkeen kulku maastossa muuttuu.

11. Kiteen kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Tarkosenkankaan kohdalla. Muutos helpottaisi rajavyöhykkeen takarajan riittävää merkintää maastoon. Muutos ei myöskään vaarantaisi rajavalvontaa tai rajaturvallisuuden ylläpitämistä alueella. Ehdotus ei vaadi asetustekstin muutosta, mutta rajavyöhykkeen kulku maastossa muuttuu.

14. Ilomantsin kunta

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua Nietalahden ja Kontiovaaran välillä, Hirsikankaan ja Ritoniemen välillä, Koidanvaaran ja Nuottilammin kankaalle johtava tien välillä sekä Ylisen Hietajärven ja kunnan raja välillä. Muutoksella päivitetäisiin asetustekstin paikannimet vastaamaan nykyistä kartta-aineistoa sekä muutokset helpottaisivat rajavyöhykkeen takarajan riittävää merkintää maastoon. Lisäksi asetusmuutoksella pyritään helpottamaan tien käyttöä rajaamalla tie rajavyöhykkeen ulkopuolelle.

15. Lieksan kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin muuttamalla rajavyöhykkeen takarajan kulkua kunnanrajalla olevan pisteen ja Jorkan välillä. Muutos helpottaisi rajavyöhykkeen takarajan riittävää merkintää maastoon. Lisäksi asetusmuutoksella pyritään helpottamaan tien käyttöä rajaamalla tie rajavyöhykkeen ulkopuolelle.

16. Kuhmon kaupunki

Rajavyöhykkeen takaraja kulkee Vartiuksen tulli- ja raja-aseman (pois lukien) kautta. Asetustekstiä täsmennetään vastaamaan alueella olevia tunnettuja paikkoja. Muutos-esitys on tekninen, eikä aiheuta rajavyöhykkeen takarajan muuttamista maastossa.

17. Suomussalmen kunta

Rajavyöhykkeen takarajan kulku maastossa ei muutu. Kiintopiste on voimassa olevassa asetuksessa virheellisesti Kuusamon kaupungin kohdassa, vaikka kiintopiste kuuluu Suomussalmen kunnan alueelle. Muutoksella siirretään kiintopiste asetuksen Suomussalmen kunnan kohtaan.

18. Kuusamon kaupunki

Rajavyöhykettä kavennettaisiin Luoman ja Suistovaaran alueilla. Muutokset helpottaisivat rajavyöhykkeen takarajan riittävää merkintää maastoon ja asetusmuutoksella pyritään helpottamaan tiestön käyttöä rajaamalla tiestöä rajavyöhykkeen ulkopuolelle. Samalla vähentyy rajavyöhykelupien myöntöön liittyvää hallintoa.

Rajavyöhykkeen takaraja kulkee Kuusamon tulli- ja raja-aseman (pois lukien) kautta. Asetustekstiä täsmennetään vastaamaan alueella olevia tunnettuja paikkoja. Muutos-esitys on tekninen, eikä aiheuta rajavyöhykkeen takarajan muuttamista maastossa

Esityksen vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla kavennettaisiin rajavyöhykettä useilla alueilla. Muutosten tarkoituksena on helpottaa sekä kansalaisten liikkumista raja-alueilla että rajavartiolaitoksen hallinnollista työtä. Rajavyöhykkeen takarajan kulun siirtäminen yleisesti käytössä oleville kulkureiteille, kuten teille, maastourille tai vesikulkuväylille vähentäisi tahattomia rajavyöhykerikkomuksia. Samoin eräillä suosituilla matkailu- ja harraste-alueilla rajavyöhykkeen takarajan siirtäminen helpottaisi kansalaisten liikkumista ja vähentäisi rajavyöhykelupien myöntämisestä aiheutuvaa hallinnollista työtä.

Rajavyöhykkeen takarajan muutosehdotuksilla ei olisi merkittävää vaikutusta rajaturvallisuuden ylläpidolle. Eräillä alueilla rajavalvonta pikemminkin helpottuisi, jos raja-alueen liikenne suuntautuisi helpommin valvottavissa oleville reiteille. Myös rajavyöhykkeen takarajan merkintöjen kunnossapito olisi monin paikoin vaivattomampaa.

Asian valmistelu

Muutosehdotukset perustuvat Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden esityksiin. Hallintoyksiköitä pyydettiin kuulemaan myös niitä maanomistajia, joiden alueita ehdotetut muutokset koskevat. Asetusluonnoksesta on pyydetty lausunnot lisäksi asianomaisilta kunnilta ja maakuntaliitoilta sekä Suomen Kuntaliitolta. Lausunnoissa.

Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden tulisi merkitä maastoon rajavyöhykkeen uuden takarajan kulku 30 päivänä kesäkuuta 2014 mennessä.